

וְאָנִי הַבָּיֶן מִבֵּיא אֶת־הַמִּפְגֹּל מִלְּעַל־הָאָרֶץ לְשִׁיחַת כָּל־קָשֵׁר אֲשֶׁר־בָּבוֹן רוח חיה את הארץ כל בקרא. דבבהה למללא כל רוחה. מתחות שמי. כל דבארעה ימות: יה. נאקים ית קימי עפָך.

(ז) ואני הנני מביא, הנני²⁵ מוכן להסכים עם אותם שורוזוני רשי' (ו אמרו לפניהם²⁶) כבר: מה אנוש כי תוצרנו (תהלים ח). מבול, שבלה את הכל, שבבל אל את הכל, שהוביל את הכל מן הגבורה לנמר. וזהו לשון אונקלוס שתרגום: טופנה, השzieף את הכל והכיאם לכבל שהוא עמוקה. لكن נקראת שנערר. שנערר שם מלתי מבול.²⁷

(יח) והקימותי את ברית, ברית היה ציריך על הפרידות שלא ירקבו ויעפשו ושלאל יהרגנו רשותם שבדורו. אתה ובניך ואשתך וגורה,

האנשים לבד והונשים בלבד. מכאן שנארסו בתשמש המטה.²⁹ 25 ביד לא. יב. 26 ביד לייא, ובבאי: "שחו אומרים". רמב"ן: "שאמו פנוי". 27 להלן י. ז. ישכלא כוש וכוהן גנזא אמרה שקרתך. אם אין המדינה נקראת על שם האומה, לאapiro שער לא מזאת אומה בסבב זה לבן פיש טעם שנערר שם וכור (ודבק טוב). 28 זה הוא ביד לי. ד. ושבת קין. ב. 29 ביד לא. יב.

(יז) ואני. מלת מבול, יש אמורים שההגשותחת הנ"ז מובלע¹⁹ כמו רבא²⁰ מברע, והוא מגורת אכלה נבלה הארץ (ישע"י כד ד). ו"א שהוא מגורת בלילה כשםן²¹ והיה ראוי להיות על משקל מסלול (שם לה ח), וכמו מה ששור (שם יט)²², והחולמים והשורק מתחלפים. טעם המבול מים. דרך קצורה, וכן הוא המבול מבול מים, וכן טעם היום הוסדה (שמות ט יח). שטעמו ולמן הימים יום הוסדה. (יח) והקימוטי את ברית. לאוט ששם נשבע לו, שלא ימות הוא ובנוי במבול, ואם לא נמצא בלילה מפורש²³, כאשר מצינו במשנה התורה נשלהח אנסים לפנינו (ודברים א כב). 19 מן נבל. כמו מבוע מן נכו. 20 מן כלל. והיה ציריך להיות: מכלל, והדגש במקום הבהיר. 21 במקום מנשור מן נשוע. 22 ללשון קצורי מזכר הדרכך במקום אחר. וממנו לומדים על העבר. 23 ובפרשת הכרמלים בספר הכרמל לא

ולבניו ולתורורים, והעלינוים לטמאים. ויש מחליפים²⁵ תחתים דרכך לטמאים, ושנים לו ולבניו ולתורורים, והעלינוים זובלים. כיצד היא עשו. כמינ קטרקוץין היה לו והיה פותקן²⁶ מן הצד. (ז) ואני... המבול מים, חסר הנסמרק המבול מבול מים, כמו המIRON הכרית (יהושע ג ט)²⁷ והודומים לו. ומבול עקרו מונבל²⁸ מן נגבלי שמים מי ישכיב (איוב לח לו) שפירשו גשמי שמים ועקר המלה ענין נפליה כמו נובלת עלייה (ישעיה א ל) לפי שנופלים מן השמים ונשפכים לאארן. ומבול שם חאר לגשם. וונשם שם עצם. לפיכך יכול לומר מבול על כל דבר שנופל מן השמים. כמו השלב והאש והברד אם יריד לרוב. לפיכך ארמ"ז מבול מים ולא אמר גשם מים. מתחת השמים, ואם לא אמר כל אשר בארץ — היותי מכין אפיילו הרגים — לפיכך פירש ואמר כל אשר בארץ ופירושו ביבשה כי לא גזרה גזירה על דגימות שכבים, כי איןם עם בני אדם ביבשה גם לא השחיתו את דרכם על דעת ריבותינו ז"ל.³¹

(יח) והקימוטי את בריתך, ברית שאני כורת עמך שתתגצל

25 כיה בכבר, כד': מחליקים. 26 כד': פותחן. כד': פושען. וזה מהדר אלקן עט' בעי' לשוחה 3 ומכ' 142 הע' לשוחה. 27 כד': נסיך: הארון אדרון הבירת. 28 בספר השרשים (גובל) וכן כתב ר' יוסף קמחי בספר הוכרון עט' 15. 29 פ"ק — בני יוכן וכיה במקל יופי. 30 אמר' — ע"פ כ"ט ונדן וכיה במקל יופי. בכ"ז: פירוש. 31 וכחים קיג. ב.

ריש"ג (ז) את המבול, הנני מביא שטפון אדריר של מים.

מבין (ז) ואני הנני מביא את המבול. הנני מסכים עם אותו שאמרו לפני מה אנוש כי תוצרנו, לשון רשי' מבראשית רכה. ואני¹⁹ תהמה וה איך מסכים עמה והוא משאר להם שאית לפליה גדרהה בנח ובנוי וכל חיל הרבות וזרען כחול. אולי היא הסכמה לדעתם בשלא יחול עלייהם. ועל האמת ואני, כמו ויסטרוי אתם ארי אני (ויקרא כו כח), וכן אני הנה בריתך אחק (להלן ז) ואני זאת בריתך (ישעיה כת כא). יאמר אף אני תהיה ידי בהם על שהשחיתו את הארץ, וכך אמר זאת אות הברית אשר אני נתן (להלן ט יב). ימחץ ויידיו תרפינה (איוב ה יח), והמשכיל יכין.

(יח) והקימוטי את בריתך. אמר רבי אברהם לאוט כי השם נשבעלו שלא ימות במבול הוא ובנוי, ואם לא נכתב תחילה מפורש, כאשר מצאו במשנה תורה נשלהח אנסים לפנינו (דברים כא ב), ומלה והקימוטי, שאקיטים שבועות. והקרוב אליו שזאת הברית רמזו לקשת וטעם ברית, הסכמה ודבר שבחרו שניים, מגורת ברו לכם ש"א ז' ח) והמלה בסמור ובמכור. וכן שכית יעקב (תהליכי פה ב), ובוגותיו בשביית (במדבר כ בא כת). יש אומרים כי ברית גבול כרות. כל אלו דבריו. ויתור נכון בדרך שיבא המבול תחיה ברית קימת אתקן. שתבא אל התיבה אתה ובניך ושנים מכל הבשר להחיתות, ככלומר שתחיה שם ותתקיימו לצאת ממש לחיים. והברית הוא דבר השם כשיגורו אומר בלא תנאי ושירות ויקים, והzechir הברית²⁰, והזכיר שיהיה קיים והוא כלשון קיימיו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם (אסטר ט כב), שקיבלו עליהם דבר להיותו קיים. ועל דרך האמת²¹ הברית מעולם היא, והמלה מגורת מן בראשית ברא אליהם (לעיל א) והנה בריתך כמו בראשית, והמלה כמו סמוכה, כי היא סמוכה לעולמים שהיו לפנינו. יצווה²² שתוקטם ותהייה עם העذرיך. וכן ואני הנני מקיים את בריתך אתקן (להלן ט), ברית היהתה אתו (מלאכי ב ה), והמשכיל יכין.

19 ע"פ כי דיד וטור. בנד' וא"כ. 20 ע"פ כייא. בס"ש ויקם הברית. 21 בס"ש: הוכרת הברית. 22 בכחיה גותה.

חזקוני (יח) והקימוטי את בריתך אתקן, שלא יכorth ורער מפני המבול. (יט) ומכל החיה, ר' יהודיה²¹ אומר ראמ"ז זה לא נכנס עם נח בתיבה אבל גורייו נכנסו עמו. רבי נחמייה אומר לא נכנסו לא הוא ולא גוריו אלא קשו נח בתיבה והיה מתלם תלמידי²³ כמיין טבריא לסתותא²⁴, הה"ד התקשרותם ושם בתלים עבorth גויי (איוב לט י').

(כ) מהעוף למיניו ומן הבהמה למיןיה, סדר יצירת בראשית שהעוף גברא בתzilla ואחריו הבהמה.

21 ביד לא. יה. 22 מפני גותה. 23 לשון תלמיד מחורייה. 24 פ"י כל קין היה החלמים גודלים כמו מקומות טבria למקומות טסותה (מתנוחה כהונת).

כַּהֲנֹתֶךָם לְכָל־דָּבָר הַמּוֹבֵעַ וְלִמְבֵית לְפָרְכָת וְעַבְדָתָם עַבְדַת מַתָּנה אַתָּה אֶת־כַּהֲנֹתֶךָם וְהַגָּרֶב יוֹמָת:

וַיֹּדְבֵּר יְהֹוָה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־הַנֶּגֶד נְתַתִּי לְךָ אֶת־מִשְׁמָרָת תְּרוּמָתִי לְכָל־
קָרְדְּשֵׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְכָתְתִים לְמִשְׁחָה וְלִבְנִיה לְחַק־עֲזָלָם: יוֹהָדָה הָלֵךְ
מִקְדָּשׁ הַקָּדְשִׁים מִן־הַאֲשָׁר כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם וְלְכָל־חַטְאָתָם וְלְכָל־
קוֹדְשֵׁיא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לְכָתְתִים לְרֹבָיו, וְלְבָנָיו לְקָיִם עַלְם: ט. דֵין יְהִי לְהָ, מַקְדֵּשָׁ
קוֹדְשֵׁיא מָוֶר מִן אִישָׁתָּא, כָּל קוֹרְבָּנָהוּן, לְכָל מַנְחָתוּהוּן וְלְכָל חַטְוּתוּהוּן, וְלְכָל

רשוי

(ז) עבדות מתנה, במתנה נתניה לכם.⁶⁴.

(ח) ואני הנגה נתתי לך, במתנה⁶⁵, לשון שמה הוא זה, כמו: הנה הוא יוציא לך רוחך ווארך ושם בלבו (שמות ד יד). משל⁶⁶ מלך שנותן שרה לאורהו ולא כתוב ולא חתום ולא העלה בערכאיין, בא אחד וערער על השודה, אמר לו המלך: כל מי שיריצה יבא ויעירער לנגדך, הריני כותב וחותם לך ומעלה בערכאיין, אף כאן לפני שבא קrhoח וערער ונגיד אהרן על הכהונה, בא הכתוב ונתן לו עשרים וארכבעה מתנות הכהונה בברית מלאח עולם, ולכך נסכמה פרשה זו לך. משמרת תורמתה, שאתה צוריך לשמרן בטהורה. למשחה, לגורה.⁶⁷

(ט) מן האש, לאחר הקטרות האשים. כל קרבנות, כגון זבח חיה (שנהו אורייה) – בששי שרביבין: עבדות מתנה, את מתנותם, ממנה (נור אורייה). – לשון עתדי. קודב אל לשון פסוק: אתה לך מהותם. לשון דן, "התהיה לך", לשון עתדי. קודב אל לשון פסוק: אתה לך מהותם. 65 ספרי קרי.

(ז) עבדות מתנה, והזר, מהכהנים אפילו לו. וועלות שמואל ראב"ע שהוא לו⁶⁸, איננה טענה, כי היא הייתה הוראת שעה כמעשה גודעון.⁶⁹.

(ח) למשחה, פירשתיים.⁷⁰.
(ט) מקדש הדרושים, כי יש קדושים קליים.⁷¹ מן האש, כל מה שקידושו⁷² ממןו, כי אשה כמו אש והה"א נספה.⁷³ בכל מתנות,
12 שטמא שלה לוי העלה קרבן שללה בכון: ריח שטמא שלה חלב אחר ויעלו שללה כליל לה (ש"א ז ט). זו שחייה מסטה נשאה וצבזה לתולות בגזם קרבן שללה (שורשים ו' וכו'). 14 וראה פי האורן שטמא כת כת, ויקרא ז לה. 15 וזה קדושים ביחס לקדושים קליים.⁷⁴ 16 בכ"י פריס מביא עד נספח: מה שקייטיה. 17 מ"ן האש הוא קידור מ"ן האשה. כל מה שנורא אחר הקטרה באש.

(ז) תשמרו את כהונתכם, שלא יקרב זר לעבדות כהונה כמו שקרה בעזיזה⁷⁵. ועבדתם, וכמו⁷⁶ כן תשמרו שלא יקרב זר בעבודה שתעבדו, וזה יצטרך כי אמנס עבדות מתנה את כהונתכם, עבדות הכהונה המוטלת עליכם בלבד, את ואשים אותה להמתנה כבוד ומעלת בעיני כל אדם, ובכן יתאו כולם אליה, ולפיכך ציריך שתשתמרו היטוב.

(ח) ואני הנגה נתתי לך, אתה תשמור משמרות המקדש כאשר צויתיך, ואני נורן לך מתנות כהונה הכתובים בזאת הפרשה. (ט-ז) מן האש, שכלו נורן לגובהו, ואני לכהנים חלק בו אלא 22 הדיבר בו טה. 23 וכמו... והיטוב, י"ג: ובכל הזרין בה תעבדו אתם, לא הלום. עבדות מתנה, זאת העבודה בדורש היא מתנה כבוד חכמת. אתה את כהונתכם, שאני נתנה לכם עם כהונתכם.

רט"ג (ז) עבדות מתנה וגוו, וכבר עשית את עבדותכם עבדה נתונה לכם והזר הקרב אליה יומת.

(ח) לכל קדשי, מכל קדשי.

(ט) מן האש, מאחרי הנשרף⁷⁷ מכל קרבנותיהם. 10 אחר הקטרת האמורים.

רשב"ט (ז) עבדות מתנה [גוו], ונמצא ירושאל פטורים מן העבודה. ומתקן שאינם מכוונים לא יקרבו עוד שהרי והזר הקרב יומת.

(ח) לך נתתים למשחה, הרוי הן לך כעין סימן שרירים הנמשחים למילון.

(ט) מן האש, לאחר הקטרת אימוריין, הנותר מן האש. אשר ישיבו לי, האשם המושב לה' לכהן (עליל ה ח), וזה גול הגורן לו יורשין.

6 ראה רש"י.

2

רמב"ן יה (ז) עבדות מתנה אתן את כהונתכם, "במתנה תהיה לכם". לשון רש"י. לומר שהיא לכם מתנה גמורה עד שהזר הקרב

חויקוני (ז) ולמabit לפרקת, מכאן⁷⁸ אמרו מקום היה אחורי בית לפרקת שבודקין שם יחוosi כהונה. עבדות מתנה, מה⁷⁹ מתנה בפיים אף עבודה בפיים. כאן פירוש⁸⁰: במתנה נמותה לבם. כלומר ולא יאמרו מעצמכם נכנסתם בה. והזר הקרב, לעבדה⁸¹, אפייל בטהורה, ואפייל לו, יומת. ואין⁸² להקשות ממש Maoal הרומי שהקריב⁸³ ולא היה רק לו, משומש דהווראת שעה היהת, כמו גדיען⁸⁴. והזר הקרב יומת, עונש⁸⁵ שמענו, אזהרה מנין, ת"ל: חזר לא יקרב אליכם (עליל פסוק ד).

(ח) ואני הנגה נתתי לך, לאחר שנתקימה הכהונה פירש לך מתנות כהונתנו ולוייה. לכל קדשי בני ישראל, עם כל קדשי בני ישראל. לך נתתים, בזכות נתתיכם⁸⁶. ולכני, בזכות בניך⁸⁷. מן האש, כל המبدل מן האש.⁸⁸

(ט) זה יהיה לך מקדש הדרושים, Mai הוה, איזה קרבן מצינו אחר חטא ואחר אש שחייו קדושים, אם עוללה אינה נאכלת, ואם שלמים אינם אינים קדושים קדשים, הא אין מדבר אלא⁸⁹ בשתי הלחם ובלחם הפנים. וכל אשם אשר ישיבו לי, לשון זה נופל על אשם, בזכריה: האשם המושב לה' לכהן (עליל ה ח)⁹⁰. קדושים לך הוא, תחיק המגיע לך מכל עניינים אלו. זרי הוא קדש הניטל משאר קדשים.

5 [ראב"ע כא]. 52 ש"א ז ט. 53 שופטים ו כו. 54 ספרי שם. 5 ספרי קרי. 56 ראה רשב"ט. 57 ספרי שם. 58 ראה רשב"ט. וכבר

וז.

גור אריה במדבר פרשת קרח פרק יח

(א) למשה אמר שיאמר לאהרן. שהרי בני ישראל היו אומרים למשה "הן גענו כולנו אבדנו" (ר' לעיל יז, כז), ולא השיב להם משה רבינו עליו השלום על תקנתן, אלא שזאת התשובה היא למשה שיאמר לאהרן בשביל תקנתן. והנה על כרחך למשה נאמר, שאם לא כן, לא היה משה מшиб להם על תקנתן, אלא אם נאמר שהם שאלו למשה מה תקנתן, והקדוש ברוך הוא השיב לאהרן, וזה אינו. ופירוש זה נעלם מהרא"ס, שהקשה למה לא שנו בספרי על פרשה ראשונה שהיא נאמנה למשה רבינו עליו השלום, ושנו אותו בפרשה שנייה (פסוק ח). והיינו טעם, מפני שבפרשה ראשונה הכתוב מוכיחה בהדייא שלא לאהרן נאמנה אלא למשה, מטעם שפירשנו שישרآل שאלו על תקנתן. וזהו שדקדק רשי":
 בלשונו 'למשה אמר שיאמר לאהרן על תקנתן של ישראלי', ולא הוצרך (הסיפרי) לדודוש רק בפרשה שאחריה (פסוק ח): עוד, כאשר תדקק בלשון הכתוב תדע ההפרש שביניהם, בפרשה ראשונה נאמר (כא)"ייאמר", לשalon אמרה נאמר על העניין, ושפיר יש לפреш שאמר לאהרן על ידי שליח, שכן תמצא בכתוב "ויאמר ה' לה' בפרשות תולדות (בראשית כה, כג), והיה זה על ידי שליח, כמו שפרשו ר"ל (בר' סג, ז). וכן "ויאמר אני חותנן יתרכו בא אליך" (שמות יח, ז), על ידי שליח היה (רש"י שם). וכיול לשלווח עניין אחד על ידי שליח. אבל "ויזכר" שיר על הדבר היוצא על חותונ הקול, והוא אמר לאהרן. אבל בלשון אמרה, לפיכך הוצרך (הסיפרי) לפреш על "ויזכר אל אהרן" (פסוק ח) 'למשה דבר ואין להקשוט, תיפוק לייה מהא דכתב רשי': בפרש ויקרא א, א"ג מעוטין נאמרו למעשה את אהרן מן הדברים, יש לומר, דהתם איירוי בדברות שנאמרו למשה ולאהרן, אבל כאן לאהרן בלבד נאמר, והוא אמין כיון שלא נזכר משה כלל - לאהרן בלבד נאמר (כ"ה ברא"ס):

מבנה קחת אבי עמרם. דין לומר דזוקא על בני עמרם מזהיר, [ד] הרי כבר כתיב "אתה ובניך", ומה אתה עוד לרוביי "ובית אביך". [ו] אין לומר בני משה, [ד] לא מצאנו שיהיה לבני משה שום קדושה יתרה על בני קחת - שיכלול אותן בפרט על שמירת המקדש יותר מבני קחת:

(ב) יתחברו עליכם להזהיר וכו'. לא שיהיה ההתחברות בעניין שמירת המקדש,adam כן לא היה עניין זה שירדו לנו. וכבר נצטווה על זה, שאמר "וילו עלייך וישראלך ואתת ובניך לפני פנוי האל מועד", ולמה לי עוד, אלא כך פירושו "וילו עלייך" בעניין האזהרה לישראל. ומה שכותב אחריו "וישראלך", רצה לומר שהם ישרתו אותו בשמירת שערים (רש"י כא), ובאותה עבודה חייבים להזהיר את ישראל שלא יקרבו אליהם זרים:

בשמירת שערים וכו'. אבל לא שירתו אותו בביתו של אהרן, דלא היו נתונים הלויים אלא לה', כדכתיב (פסוק ו) "נתונים לה", ולא לאהרן:

(ד) אני מזהיר אתכם על כך. adam לא כן, מה עניינו לכאן, שפרשה זאת יכולה לאהרן וללוים נאמנה על תקנתן של ישראל (רש"י פסוק א), ובזה אין תקנה לישראל. דודאי גם ישראל היו יודעים שלא יקרבו אליהם, ומכך זה היו אומרים "האם תמננו לגוע" (לעיל יז, כח), ולפיכך על כרחינו צריכין אנו לפרש הכתוב שהוא מזהיר הלויים שיהיו הם מזהירים ישראל שלא יקרב זר. והא דאמרין בפרק הנשפטין דקרה דחכא אזהרה שלא יקרב זר, הינו מדכתיב "וזר לא יקרב אליכם", והוא למכתב יושמו משמרת האל מועד אשר לא יקרב איש זר, והוא קאי על הלויים בלבד, מא"ז ולא יקרב זר, שמע מיניה דישראל קאי, אך פירוש המקרא שהלוים מצוים שיזהרו את ישראל שלא יעברו ישראל הללו של "ולא יקרב זר":

(ה) כמו שהוא כבר. adam לא כן, "עוד" למה לי:

(ו) יכול לעבודתכם וכו' תלמוד לומר נתונים לה'. והשתא האי "לכם מתנה נתונים" רצה לומר שהוא מתנה להם מה שנתן הקדוש ברוך הוא הלוים להם לעזיר, שהרי אם לא היה שהלוים נתונים להם, היו צריכין הכהנים לעשות הכל (כ"ה ברא"ס):

(ז) במתנה נתניה לכם. לא שהעובדת היא מתנה להקדוש ברוך הוא, שאין זה כן, כי העבודה להקדוש ברוך הוא מחייב, ואין העבודה מתנה, אלא שנתן העבודה להם במתנה. וקשה, למה לי [לומר] שהקדוש ברוך הוא נתן להם העבודה במתנה. ותירץ הרמב"ן, שהכתוב בא לומר שהיא لكم מתנה גמורה עד שהזר הקרב יומת, כי אחר שאני נתתי לכם במתנה, העונש מי שיבא ויקח מכם יותר גדול, דהרי אני רוצה ליתן לכם מתנה. ודומה למלך בשער ודם שרוצה לכבד את עבדו, לאחר שכונתו לכבדו - אחר שבא ליטול ממנה - מכעיס המלך:

(ח) בשמחה. לפי לשlon "הנה" כלומר שאני מוכן ומזורז זהה, וזה מי שעושה דבר ברצונו ובשמחה. והא דכתיב (ר' בראשית ו, יז) "ואני הנהני מבול מים", שיש שמחה באבדון של רשעים (סיפרי כא). והא דאמרין בפרק קמא דמגילה (סוף י, ע"ב) שאין הקדוש ברוך הוא שמח במפלתן של רשעים, ומקשה, והא כתיב (דברים כח, סג) "כן ישיש ה' עלייך וגוי", ומתרץ הוא אינו שיש, אבל אחרים משיש. ואמרין נמי (מגילה סוף י, ע"ב) מא"ז לא קרב זה אל זה כל הלילה" (שמות יד, כ), בקשרו מלאכי השורט לומר שира, אמר הקדוש ברוך הוא מעשה ידי בטבעו בים ואתם רוצים לומר

שירה:

ונראה שלא קשיא, דודאי אין שמחה לפni הקדוש ברוך הוא בשעת המבול, דכתיב (ר' בראשית ו, ו) "ויתעצב ה' אל לבו", ואין יתכן לומר שיש שמחה לפni, אלא הכתוב אומר שיש שמחה באבוד רשעים, דהינו שאחרים שרים, וכיון שיש שמחה באבוד רשעים כתוב אצליו לשון "ואני הנני", שהוא לשון זריזות, אף על גב שאין שמחה לפni באבוד רשעים, אין "הני" הכתוב לשון שמחה, רק שהוא לשון זריזות, הזריז לדבר, והזריז הוא שמחה בכל מקום, רק שאצל המבול, מפני שאינו שמח במפלtan של רשעים, מכל מקום הוא זריז לדבר, שהרי טוב הוא שיאבדו רשעים. אבל גבי מתנות כהונה, בודאי הוא שמחה גמורה, שאין שום דבר שלא יהיה הזריזות שמחה. והוא אמר בספרי (כאן) יש שמחה לפni המוקם כשיאבו רשעים, משמע שיש שמחה גמורה, אין זה שהוא שש, רק לאחרים שרים, וזה שאמר שיש שמחה לפni:

(ה)

ארבע ועשרים מתנות כהונה. כל הדברים שיש לכהנים, כגון תרומות ומעשרות ובכורים, הם כ"ז. ונתן אותן לו הקדוש ברוך הוא בברית מלך, כמו שבritten כורתה למלה שלא יסrich (רש"י פסוק יט), כן לא יבטל מהם כ"ז מתנות כהונה:

שאתה צריך לשמרן בטורה. לא שייהו שומרים אותם מן הזרים שלא יאכלו אותה, דומיא "ומשמרת אهل מועד" (ר' פסוק ד), שהרי התרומה ביד זרים היתה,ומי שמרה עד עתה:

למשחה לגודלה. לא למשחת שמן, שאין תרומה אלא מדגן ותירוש (פסוק יב), שלא שייך בהו משחת שמן:

(ט) **לאחר הקטרת האישים.** שאין לפרש כמשמעותו - שננתן לכהנים מן האש, שככל דבר שעולה על האש הוא כליל, ואין לכהנים חלק בהם, ולא יתכן לפרש אלא לאחר הקטרת האישים:
 לכל קרבנים כוגן זבח שלמי צבור. פירוש, שגם הם קדשי קדשים (רש"י ויקרא כג, כ), כמו חטאות (ויקרא ו, יח) ואשומות (ויקרא ז, א), ואינם בכלל קדשים כלים (רש"י שם). והוסיף הרב הלמ"ד בילל קרבנים', שלא יתכן לפרש 'לרבות זבח שלמי ציבור' אלא אם נוסף למ"ד, שהרי לא יתכן לפרש "זהה לך מן האש כל קרבן", שלא היה לו מן האש כל קרבן, רק הבשר אחר הקטרת האימורים, אלא פירושו "זהה לך מן האש" - לכל קרבן יהיה לך חלק בו, דהיינו זבח שלמי צבור. וכן כל הני שאחריו הוסיף הכתוב למ"ד, מפני שפירושו "זהה לך חלק מן הקדשים" - לכל חטאיהם ואשםם, בכולם יש לך דבר בהם אחר שקרבו האימורים:

(י) **למד על קדשי קדשים שאינם נאכלים אלא בעזירה.** הקשה הרמב"ן, דהא בקרא כתיב "בקדש הקדשים תאכלנו", והיה משמע לפניהם ולפניהם, ואי אפשר שהיו הם נאכלים בקדש הקדשים במקום הארון, שלא נכנס שם אדם כי אם ביום הכהנים. ויראה, דודאי בכלל מקומות שכתב "בקדש הקדשים" הינו מקום שהוא לפני ולפניהם, אבל כאן אי אפשר לומר כן, שהרי אין לומר שאחריו הקדשים נאכלים לפני ולפניהם, שהרי כתיב (ר' ויקרא טז, ב) "ולא יבא כלל עת אל הקדש", והיתה זאת לכם בעשור לחודש תענו את נשותיכם" (שם שם כת), אם כן אין לפרש "בקדש הקדשים" אלא דבר שהוא יותר מקודש מן מקום שם אוכלים קדשים כלים, דהינו העוזה (ויקרא ו, יט), שהוא קדש קדשים יותר מן מקום אכילת קדשים כלים:

(יא) **שהרי אלו טעוניין תנופה.** פירוש, שהכתוב משמע "זהה לך תרומות מתנה לכל תנופתך", דבשביל תנופתך הוא להם תרומות מתנה, ולא תלייא מילתא זה, שלא בשבייל שהיה בהם תנופה נקרא "תרומות מתנה", אלא פירושו ד' לכל תנופתך' - שבתרומות מתנה יש תנופה, ובא הכתוב לפרש איזה דבר נקרא "תרומות מתנה", הינו בכל דבר שיש בו תנופה:

ולא טמאים. ולא בא הכתוב לומר שחייב לאכול כל טהור בביתך,ומי שאינו אוכל עבור בעשה,adam אין להכתוב 'כל ביתך יאכל אותו', ואני ידעין שדווקא טהור, דאיilo טמאים פשיטה שהם אסורים לאכול בטומאה, אלא קרא אתה דווקא טהור ולא טמא, ולא הבא מכלל עשה - עשה (פסחים סוף מא ע"ב):
דבר אחר לרבות אשתו. adam לא כן, רבויי ד'כל' למה לי:

(יח) **הוסיף לך הויה אחרת.**قولו מיתורא ד' לך היה', דמשמע שהיה לכהן, לומר לך שהרשות ביד כהן לאכול בשני ימים ולילה אחד, שלא תאמר ליום ולילה. והקשה הראמ"ם, דהא פירוש רש"י "שנה בשנה" לקמן בפרש ראה (דברים טו, כ) שאם שחוטו בסוף שנה נאכל בשנה אחרת, והיינו אותו יום שהוא בשנה אחרת, למד על הקדשים שנאכלין לשני ימים ולילה אחד, ואם כן למה לי למכתב לך היה':

ויראה לי, دائ מקרא דהכא הוה אמינה דזוקא היכי שחוטו בחוץ שנותו מותר לאכול לשני ימים ולילה אחד, אבל אם שחוטו בסוף שנה, כיון דמצווה להזכירו תוך שנותו כדלקמן (רש"י שם), גם כן מצווה לאכול אותו שנה, לכ"כ כתוב "שנה בשנה", [ד] מותר לאכול בשנה השניה. ואילו כתוב "שנה בשנה", הוה אמינה שמצווה לאכול לשני ימים ולילה אחד, כלשון הכתוב "תאכלנו שנה בשנה", משמע שמצווה לאכול ממנו כל שני ימים, לכ"כ כתוב לך היה', למדך שנותן לו במתנה, אם ירצה לאכול אותה מותר לו לאכול לשני ימים ולילה אחד. אף על גב דבר ספרי יליף לה בשלמים דין צrisk לאכול ממנו בב' ימים, מדכתיב (ויקרא ז, ט) "זהנותר ממנו יאכל", שמא בעי קרא לשלים, וצריך קרא לבכור, שלא ילפין מהדי, לכ"כ בעי קרא בבכור דין מצווה לאכול בשני ימים:

אבל פירוש זה אין צrisk, דביברות פרק עד כמה (כו ע"ב) אמרין בהדי דהנץ תרי קראי לך היה' 'הוסיף הויה אחרת' הוא אליבא דבר, והך קרא ד'לפניהם' תאכלנו שנה בשנה' הוא אליבא דבר, והתם מתרץ קראי לך היה' אליבא דבר